

Verslag open overleg met gemeenteraad van Weesp

19 april 2017

De heer Van Bochove heet de heer Van der Hoek en alle aanwezigen welkom. De eerder toegezonden agenda wordt vastgesteld.

Toelichting op het doel van het gesprek en het proces +Toelichting op het voornemen van GS om te komen tot maximaal 3 gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht

De heer Van der Hoek blikt terug op de aanleiding tot het starten van de arhi-procedure. Er is een aantal rapporten geschreven over de regio en haar bestuurskracht. Een van de onderdelen uit het rapport Jansen en Te Grotenhuis uit 2014 was het laten uitvoeren van een bestuurskrachtonderzoek om de volgende stap(en) in het proces tot bestuurskrachtversterking te kunnen bepalen. De provincie en gemeenten hebben goede afspraken met elkaar gemaakt hierover. Zo deed de gemeente Weesp haar eigen onderzoek. Conclusie van het onderzoek was dat Weesp niet zelfstandig verder kan en haar bestuurskracht moet versterken. De provincie heeft de gemeente gecompimenteerd met het tot nu toe doorlopen proces. De raad dient dit najaar een definitieve keuze te maken over haar bestuurlijke toekomst.

Naast de bestuurskracht van Weesp, moet de bestuurskracht van Wijdmeren en de regionale bestuurskracht ook worden versterkt. De provincie is een arhi-procedure gestart omdat de zienswijzen van de gemeenten, naar aanleiding van de conclusies van het bestuurskrachtonderzoek, heel divers en niet te verenigen waren. Men erkent de urgentie, maar er is geen gemene deler voor de oplossing. Een aantal gemeenten riep de provincie wel op om regie te pakken. Daarom zijn GS de arhi-procedure gestart met als voorstel te komen tot maximaal 3 gemeenten en 1 gemeente als stip aan de horizon. Voor één gemeente is geen draagvlak, want dit wordt door velen gezien als een paar stappen te ver. Dit voorstel hebben GS al eerder, op verzoek van de minister naar aanleiding van vragen van Tweede Kamerleden, geadviseerd aan de minister van BZK in januari 2015.

GS hebben Weesp, ondanks dat zij wél bezig zijn met hun bestuurlijke toekomst, toch meegenomen in de arhi-procedure, omdat de regering en de Tweede Kamer willen dat de provincie integraal naar het vraagstuk kijkt en de hele regio in beschouwing neemt. *De heer Van der Hoek* geeft aan benieuwd te zijn of er beweging komt in de regio nu de provincie de procedure gestart is, en of er andere geluiden te horen zullen zijn bij de gemeenten. De ruimte voor de gemeenten voor dit andere geluid is er immers wel. De combinaties van maximaal drie gemeenten staan wat GS betreft niet meer vast. Het kan in elke samenstelling waarin partijen elkaar vinden, mits deze voorstellen volwaardige alternatieven voor de door GS in januari 2015 aan de minister van BZK geadviseerde samenstelling van de drie nieuw te vormen gemeenten zijn. Voorwaarde is dat er geen restproblematiek mag ontstaan. Er is ook ruimte voor wat betreft de termijn waarop gefuseerd gaat worden, als er maar concrete plannen van de raden liggen.

Notulisten

Marleen den Haak en Jurgen van der Wal,
Beleidsadviseurs provincie Noord-Holland

Aanwezig

Provincie Noord-Holland: de heer J. Chr. van der Hoek (gedeputeerde),
Gemeente Weesp: de voltallige gemeenteraad en de heer Van Bochove (burgemeester).

Afwezig

Kopie aan

Bespreken visie van de raad op het voornemen van GS.

De heer Miner (GroenLinks) voert namens de raad het woord en licht het proces toe dat de gemeente doorloopt. Hij geeft aan dat de gemeente haar eigen traject heeft ingezet en tot nu toe alle afspraken met GS is nagekomen en dit ook zal blijven doen. Er worden stadsgesprekken georganiseerd en in mei volgt een slotbijeenkomst met inwoners, maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven. In juni legt Weesp aan beide gesprekspartners (Gooise Meren en Amsterdam) een kernwaardendocument voor met de vraag hierop uiterlijk in augustus te reageren. In september maken B&W een voorstel en volgen nog diverse inspraken. Op 1 november is de bijeenkomst van de raadscommissie. Op 9 november volgt het raadsbesluit.

Vanwege de zorgvuldigheid van het proces kan de raad van Weesp niet eerder dan 9 november haar besluit nemen en men kan en wil dus niet tornen aan deze deadline.

De gemeenteraad heeft twee vragen aan de heer Van der Hoek. Wat is de visie van GS voor de langere termijn? Is dat één gemeente voor de hele regio? Iedere paar jaar fuseren is niet goed. En kunnen GS zich ervan vergewissen dat een fusievoorstel niet weer zal sneuvelen in Den Haag, net als het sneuvelen van de fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp in 2012?

De heer Van der Hoek geeft aan dat voor het besluit dat GS zullen nemen uiteraard voorwerk in Den Haag gedaan zal worden. De provincie heeft goed contact met het ministerie van BZK. De minister heeft immers in februari 2013 aan GS gevraagd om advies over de bestuurlijke toekomst van Muiden en Weesp, ingebed in een lange termijn perspectief voor de hele regio.

Eén gemeente voor de hele regio is een stap te ver, gezien de reacties van de gemeenten. Maar alle gemeenten vinden dat er iets moet gebeuren. Daarom het voorstel van GS voor maximaal drie gemeenten. Deze fase van open overleg is bedoeld om visies van gemeenten op te halen. Als er goede alternatieve oplossingen op tafel komen, dan kunnen GS wellicht een andere insteek kiezen. Maar zonder alternatieven blijft de insteek van GS om te komen tot maximaal 3 gemeenten, omdat voor één gemeente totaal geen draagvlak is.

De heer Snijder (VVD) vraagt hoe de provincie staat tegenover het initiatief vanuit Laren om de regionale bestuurskracht te versterken door samenwerking in plaats van fusie. *De heer Van der Hoek* reageert dat er alternatieven op tafel kunnen worden gelegd, zoals het model van Laren met arbitrage en gemandateerde wethouders. Het alternatief moet robuust zijn, een oplossing bieden voor de geconstateerde problemen, het moet in de praktijk werken en het moet gedragen zijn door alle gemeenteraden van de regio en vóór november bij de provincie liggen. Het mag dus niet bij enkel voornemens blijven.

De heer Van Unnik (DSB) vraagt wat de provincie ervan vindt als Weesp de regio verlaat en wordt opgeslokt door Amsterdam? *De heer Van der Hoek* geeft aan daar in dit stadium nog niets van te zeggen, GS zullen daarover in november 2017 moeten besluiten. Weesp verdient complimenten voor de dialoog die het aangaat met de inwoners over dit vraagstuk. De provincie moet uw deadline van 9 november respecteren, maar de provincie hoopt dat wellicht al vóór 9 november de contouren van uw besluit zich aftekenen.

De heer Boom (WSP) geeft aan dat er inderdaad iets moet gebeuren met de bestuurskracht van Weesp, maar de hang van de provincie naar drie gemeenten blijft verbazen. Er is weerstand tegen fusies. Wellicht is de oplossing het opheffen van provinciale staten en regioraden in te richten. *De heer Van der Hoek* neemt kennis van dit standpunt.

De heer Zierleyn (D66) dankt de heer Van der Hoek voor zijn komst. Hij geeft aan dat het voor Weesp lastig is nu er verschillende voorstellen uit de regio komen, omdat de keuzen van Weesp en de andere gemeenten consequenties kunnen hebben voor het eindplaatje. Hij is benieuwd naar de criteria waarop de provincie oordeelt. *De heer Van der Hoek* geeft aan dat belangrijke criteria concreetheid en duidelijkheid zijn. Het effect van een gekozen vorm van samenwerking voor de versterking van de bestuurskracht moet te beoordelen zijn. De provincie heeft motivering nodig om af te wijken van haar voorstel. Een simpel ja of nee is niet voldoende. Weesp is het verst van alle gemeenten in de regio met het bestuurskrachtprobleem aanpakken.

De heer Borst (PvdA) heeft de blog van de heer Van der Hoek met interesse gelezen en is het met hem eens dat de regio niet bestuurskrachtig is om zelf met een voorstel te komen. Op welke termijn wil de provincie uiterlijk een bestuurlijke fusie? En wat mogen we van de provincie verwachten om de kloof tussen bestuur en burger te dichten? *De heer Van der Hoek* stelt dat hij inderdaad tot op heden nog niet overtuigd is van de alternatieve ideeën van gemeenten en dat in zijn blog verwoord heeft. Hij heeft in het overleg genoemd welke haken en ogen hij aan de plannen ziet. Arbitrage klinkt in theorie goed, maar hij is benieuwd naar de concrete uitwerking van het voorstel. Wat betreft de termijnen voor fusie, willen GS zien dat er voortgang is in het dossier en dat er meetbare stappen worden gezet. Hij verwacht op 9 november duidelijkheid van de raad van Weesp. Mogelijk heeft de raad dan ook concrete data voor fusie bepaald. Het zou kunnen dat de provincie dan de arhi-procedure voor Weesp stopt omdat GS vertrouwen hebben in uw besluit en GS overtuigd zijn dat u dit zelf voortvarend oppakt.

Als we naar grotere gemeenten zouden gaan, moeten we inderdaad afschaling goed regelen. Er is terecht aandacht voor en het is een belangrijk punt voor inwoners. De provincie en de gemeenten hebben daar beide een rol in. De nieuwe gemeente moet in dialoog blijven met de inwoners om afschaling en dorps- en kernenbeleid goed vorm te geven. De provincie toetst hoe dit onderdeel in het voorstel van de gemeenten verwerkt is.

De heer Sluyk (CDA) geeft aan dat de raad unaniem was in het besluit dat Weesp niet zelfstandig verder kan. Kernbeleid is voor het CDA erg belangrijk. Het gaat om organische verbindingen. Wij moeten input halen bij burgers en ambtenaren om een loodzware beslissing over de bestuurlijke toekomst van Weesp te nemen. Hij is blij dat de heer Van der Hoek heeft aangegeven dat de provincie ons proces respecteert.

De heer Miner vult aan dat de reactie van de heer Van der Hoek de raad sterkt om het proces en tijdspad voort te zetten en te gaan halen. *De heer Van der Hoek* dankt de raad voor de reacties, vragen en ontvangst en wenst hen veel succes met het traject. De provincie blijft belangstellend uitkijken naar wat Weesp besluit.

Afspraken over de communicatie

Dit gesprek was openbaar en te beluisteren via de stream op de website van de gemeente Weesp. De provincie zorgt voor verslaglegging op hoofdlijnen. Het verslag zal na akkoord van de raad openbaar worden gemaakt via de website van de provincie. Het verslag maakt onderdeel uit van een eventueel herindelingsontwerp.

Eventuele afspraken voor het vervolg.

De heer Van Bochove vraagt of de heer Van der Hoek bereid zou zijn om wederom met de raad van Weesp in gesprek te gaan over dit onderwerp, als de raad daar nog behoefte aan zou hebben. *De heer Van der Hoek* reageert daar positief op en hoopt dat de raad andersom ook bereid is tot nog een gesprek, als de eerste ronde overleggen in deze fase van open overleg daartoe aanleiding geeft.

De heer Van Bochove besluit dat de gemeente een zelfbewust traject in gang heeft gezet en trots is op haar unieke karakter als stad met oude ambachten. *De heer Van Bochove* bedankt de heer Van der Hoek en zijn staf voor hun komst en sluit dit deel van de vergadering.